

Společně s dalšími třemi ženami vystoupila a hovořila Vesna Peulić o válce a svém příchodu do České republiky v dokumentárním filmu Theodory Remundové Ženy od vedle. Jsou to příběhy lidí, kteří k nám přišli z válkou zmiňané Jugoslávie, aby zde hledali útočiště před smrtí a hrůzami bojů ve své rodné zemi. Chtějí pomoci veřejnosti přiblížit migraci a témata s ní spojená. Právě o nich hovořila Vesna Peulić i s námi.

Vesna Peulić musela z rodné Bosny utéci

Kdy jste odešla z Bosny?

V prosinci v roce 1992 jsem odešla do Bělehradu, žila tam do srpna 1993 a teprve potom s dětmi zamířila do Česka.

šlo to moc daleko. Za padesát let bude možná líp, ale třeba taky nikdy. Já jsem osobně nesmírně ráda, že tam nevyrostaly mé děti, a mají tak úplně jiný pohled na svět i na život.

■ Předpokládám tedy, že byste se do Bosny a Hercegoviny už nastalo vrátit nechtěla...

Ideálně bych tam chtěla žít třeba osm měsíců, už jen kvůli lepšímu počasí. A pak zbytek roku tady s dětmi a vnučkou. Neumím si představit trvale zůstat jen v Česku a nejezdit do Bosny. To bych nepřežila.

■ Samozřejmě. Váš domov je stále tam, že?

Když utíkáte, je pro vás spása dojít cíle

Vesna Peulić je jedna z žen, které odešly během jugoslávské války z oblasti Bosny a Hercegoviny. Byl to ozbrojený konflikt mezi Srby, Chorvaty a Albánci trvající řadu let. Na jeho počátku stály neshody mezi jednotlivými národy, vypjatý nacionalismus a špatná finanční situace celé Jugoslávie. Na konci se pak nacházela rozpadlá země, především zničená území, lidé bez domova a na sto tisíc mrtvých.

■ Co vás vedlo k odchodu z Bosny do České republiky?

Probíhala tam občanská válka. Strašná. Hrozná. Zkrátka neuvěřitelná. Dodneška se nemůžu smířit s tím, že přišla a byla takhle hrozná. Vedla mě prostě snaha jen vzít děti a dostat je z toho blázince.

naopak řekli, že je zabijí Srbové. A tím celý ten konflikt vznikl.

■ Tolik tedy k odchodu z Bosny. Jaký pro vás byl příchod do neznámého českého prostředí?

Nebylo to snadné. Když někdy jdete a utkáte – já jsem z Jugoslávie vážně utíkala a nechtěla se ani otočit – je pro vás spása dojít cíle. Nebo alespoň pro mě to spása byla. Nikdy nezapomenu, jak jsme přešli českou hranici. Stála tam nějaká pumpa, parkoviště a obrovský strom. Asi borovice. Poprvé v životě jsem přišla do Česka a říkala si: „Doufám, že tady budou moje děti šťastné.“ Pocítili jsme spokojenost, jistotu a klid. A to jsme potřebovali.

■ Vrátila jste se do Bosny a Hercegoviny, když tam válka došla svého konce?

Já se tam vracím pořád, jen během války nastala asi tříletá

V Čechách našla nový domov pro sebe i své děti

přestávka. Od té doby se tam ale vydávám pravidelně. Poslední dobou častěji. Třikrát i čtyřikrát do roka.

■ Jaké to tam je dnes? Především co se vztahů mezi lidmi týče.

Pořád divné. Válka dávno skončila. Už před dvaadvaceti lety. Nestřílí se, ale mediální válka přetrvává. Jde stále o totéž – politiku.

■ Myslíte, že existuje naděje na zlepšení tamní situace?

Obávám se, že bohužel ne. Podívejte se kolem sebe. Vždyť už celá Evropa řeší muslimy. Za-

Jsem ráda, že mám ještě pořád nazivu rodiče. Je štěstí, že přežili válku a pořád se poměrně drží. Dokud člověk neztratil domov a rodiče, má určitou jistotu. Nebo to alespoň tak cítím. A vím, že tam musím za rodiči jezdit a pomáhat jim. Ale taky vím, že zase tady musím pomáhat svým dětem.

■ To mě přivádí zpátky k vašemu příchodu do České republiky respektive k otázce, jak vás zde lidé přijali?

S lidmi se žádná velké potíže nevyskytly. Občas se stávalo, že mi říkali: „Táhni zpátky, ty Rusko!“ Tak jsem jim odpovídala: „Jenže mě v Rusku neprijmou. Tam bych potřebovala vízum.“ Ale brala jsem to s humorem. Myslím si, že se stejně zicinčům, co už tu jsou, žije v České republice dobře. Mám dojem, že jsme splynuli. Jsme dost integrovaná rodina.

■ Pohled na migranty se od doby války v Jugoslávii značně proměnil. Co myslíte, že to způsobilo?

Nechci být nezdvořilá, ale přijde mi směšné, jak se na to teď nahlíží. Občas se tomu zasměju. Bojíte se snad sedmdesáti lidí? Už před dvěma lety jsem kvůli tomu přestala sledovat zprávy, ani na ty v České televizi se nedívám. Je odporné, co tam ukazují, a vůbec celkový přístup. Trochu jinak, ale připomíná mi to dobu, když u nás začínala válka a zjistilo se, kolik lidí je najednou schopno bojovat a zabíjet. Jsem z toho zklamaná.

Matěj Senft a Hana Solničková
Foto: Sdružení pro integraci a migraci a Anežka Konrádová

Publikovaný text vznikl v hodině tvůrčího psaní, které patří mezi povinné předměty vyučované v oborech knihkupecké a nakladatelské činnosti a informační služby, jež nabízí Střední škola Náhorní. Tvůrčí psaní se vyučuje od prvního do čtvrtého ročníku. Žáci se postupně seznamují jak s žurnalistickými útvary, tak literárními žánry. Škola v rámci programu Erasmus+ pořádá seminář pro učitele o využití tvůrčího psaní ve výuce. Zájemci se mohou hlásit na e-mailové adrese vockovap@ssnahorni.cz.

Erasmus+